

## POSTANOWIENIE

Dnia 29 października 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bohdan Bieniek

w sprawie z odwołania A. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w W.

z udziałem zainteresowanej H. Z.

o objęcie ubezpieczeniem społecznym,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 29 października 2019 r.,

na skutek skargi kasacyjnej odwołującego się od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 6 lutego 2018 r., sygn. akt III AUa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od skarżącego na rzecz organu rentowego kwotę 240 (dwieście czterdzieści) zł tytułem zwrotu kosztów procesu w postępowaniu kasacyjnym.**

## UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w (...), wyrokiem z dnia 6 lutego 2018 r., oddalił apelację płatnika składek W.S., prowadzącego działalność gospodarczą A. w W., od wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 30 kwietnia 2015 r., oddalającego wniesione przez niego odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w W. z dnia 25 kwietnia 2014 r. stwierdzającej, że zainteresowana H.Z., jako osoba wykonująca pracę na rzecz płatnika składek na podstawie umowy o świadczenie usług, podlegała obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu.

Odwołujący się wywiódł od powyższego wyroku skargę, domagając się uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania.

W skardze kasacyjnej zawarty został wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania wobec występującego w sprawie istotnego zagadnienia prawnego dotyczącego charakteru prawnego umów o wykonanie audytu diagnostycznego, zwłaszcza czy umowy te mogą być traktowane jak umowy o dzieło w rozumieniu art. 627 k.c., czy jako umowy o świadczenie usług w rozumieniu art. 750 k.c., do którego znajdują zastosowanie przepisy o zleceniu art. 734 k.c. k.c. oraz jak należy traktować wykonywanie audytów diagnostycznych polegających na weryfikacji pracy pracowników – sprawdzaniu wykonywania przez pracowników czynności rachunkowo-księgowych i sporządzaniu raportów dla celów zarządzania przedsiębiorstwem. Skarżący podniósł, że dotychczas Sąd Najwyższy nie zajmował stanowiska w tej kwestii prawnej, która ma istotne znaczenie dla orzecznictwa.

Nadto według skarżącego podniesione przez niego zarzuty naruszenia prawa procesowego wskazane w podstawach skargi polegające na nierozpoznaniu zarzutów podniesionych w apelacji płatnika czynią wniesioną przez niego skargę kasacyjną oczywiście uzasadnioną.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną organ rentowy wniósł o odmowę przyjęcia jej do rozpoznania, ewentualnie o jej oddalenie oraz o zasądzenie od skarżącego kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Wniesiona w sprawie skarga kasacyjna zawiera wniosek o jej przyjęcie do rozpoznania uzasadniony występowaniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego. Sformułowanie istotnego zagadnienia prawnego w rozumieniu art. 398<sup>9</sup>

§ 1 pkt 1 k.p.c. powinno przybrać postać porównywalną z formułowaniem zagadnienia prawnego budzącego poważne wątpliwości, o którym stanowi art. 390 § 1 k.p.c. Chodzi więc o przedstawienie wyraźnych wątpliwości co do określonego przepisu (normy) lub zespołu przepisów (norm), albo szerzej i bardziej ogólnie – wątpliwości co do pewnego uregulowania prawnego (instytucji prawnej). Z przedstawionego przez wnoszącego skargę istotnego zagadnienia prawnego musi jednak wynikać, jaki jest konkretny problem prawny, na czym polegają istotne wątpliwości (na przykład interpretacyjne).

Istotność zagadnienia prawnego konkretyzuje się zaś w tym, że w danej sprawie występuje zagadnienie prawne mające znaczenie dla rozwoju prawa lub znaczenie precedensowe dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Twierdzenie o występowaniu istotnego zagadnienia prawnego jest uzasadnione tylko wówczas, gdy przedstawiony problem prawny nie został jeszcze rozstrzygnięty przez Sąd Najwyższy lub kiedy istnieją rozbieżne poglądy w tym zakresie, wynikające z odmiennej wykładni przepisów konstruujących to zagadnienie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 marca 2010 r., II UK 363/09, LEX nr 577467, czy też postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 marca 2010 r., II UK 400/09, LEX nr 577468). Skarga kasacyjna nie jest bowiem (kolejnym) środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, z uwagi na przeważający w jej charakterze element interesu publicznego. Służy ona kontroli prawidłowości stosowania prawa, nie będąc instrumentem weryfikacji trafności ustaleń faktycznych stanowiących podstawę zaskarżonego orzeczenia.

Nie istnieje przy tym możliwość stwierdzenia, że w sprawie istnieje zagadnienie prawne, jeżeli Sąd Najwyższy zajął już stanowisko w kwestii prawnej prezentowanej przez skarżącego i wyraził swój pogląd we wcześniejszych orzeczeniach, a nie zachodzą żadne okoliczności uzasadniające zmianę tego poglądu. Tego rodzaju sytuacja występuje zaś w niniejszej sprawie w odniesieniu do wskazywanych przez skarżącego zagadnień prawnych odnoszących się do charakteru prawnego umów o wykonanie audytu diagnostycznego i sformułowanego przez niego pytania, czy umowy te stanowią umowy o dzieło czy umowy o świadczenie usług. Sądy w niniejszej sprawie jednoznacznie ustaliły, że

czynności, które wykonywała zainteresowana związane były z audytem dokumentów księgowych, w ramach tych czynności zainteresowana sprawdzała, czy wykonujące je osoby zatrudnione u płatnika składek prawidłowo księgowali dokumenty pracodawcy, a przedmiotem tych umów była analiza, weryfikacja księgowości, zestawień obrotów i sald, rejestrów VAT oraz deklaracji PIT - 5, VAT - 7. Sąd Apelacyjny uznał, że Sąd Okręgowy prawidłowo przyjął, że wolą stron było świadczenie usług, gdyż to nie wykonanie dzieła, ale określone działania były istotne dla realizacji celu zawartych umów, zaś sporne umowy stanowiły umowy o świadczenie usług, a nie umowy o dzieło.

Nie może zatem skarżący skutecznie podnosić, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne opierające się na kwalifikacji prawnej zawartych umów, gdyż ta ocena należy do sfery ustaleń faktycznych, a Sąd Najwyższy z mocy art. 398<sup>13</sup> § 2 k.p.c. jest związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia. Ponadto przedstawione przez skarżącego zagadnienie prawne zostało już rozstrzygnięte w orzecznictwie Sądu Najwyższego, w wyroku z dnia 12 grudnia 2017 r., I UK 26/17, LEX nr 2433084, wskazano, że systematyczne wykonywanie usług z zakresu księgowości sprzeciwia się uznaniu ich za dzieło w rozumieniu art. 627 k.c.

Drugą przesłanką wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest twierdzenie skarżącego, że skarga jest oczywiście uzasadniona. Powołanie się na przesłankę zawartą w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c. zobowiązuje zatem skarżącego do przedstawienia wyводу prawnego, uzasadniającego jego pogląd, że skarga jest oczywiście uzasadniona, przy czym, o ile dla uwzględnienia skargi kasacyjnej wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla jej przyjęcia do rozpoznania konieczne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274). Nie spełnia tego wymagania twierdzenie skarżącego, że naruszenie wskazanych w podstawach skargi przepisów prawa procesowego (art. 382 w związku z art. 328 § 2 i art. 391 § 1 k.p.c. oraz art. 378 § 1 w związku z art. 328 § 2 i art. 391 § 1 k.p.c.) skutkujących, w jego ocenie, nierozpoznaniem zarzutów

podniesionych w apelacji płatnika czynią wniesioną przez niego skargę kasacyjną oczywiście uzasadnioną. Z tak przedstawionych zarzutów nie wynika nawet, w jaki sposób ewentualne nierozpoznanie zarzutów apelacji skarżącego miałoby wpływać na rozstrzygnięcie Sądu Apelacyjnego. Naruszenie przepisów prawa procesowego tylko wówczas może zaś stanowić skuteczną podstawę kasacyjną, gdy wykazany zostanie jego wpływ na rozstrzygnięcie sprawy. Przez taki wpływ należy rozumieć nie tylko, że dane uchybienia bezpośrednio lub pośrednio miały lub mogły mieć wpływ na rozstrzygnięcie sprawy, ale i że były tego rodzaju lub wystąpiły w takim natężeniu, iż ukształtowały lub mogły ukształtować treść zaskarżonego orzeczenia (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 marca 2006 r., I CSK 63/05, LEX nr 179971), a takiego wyводу ewidentnie w treści wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania doszukać się nie można. Podstawy skargi kasacyjnej nie podlegają badaniu na tym etapie postępowania przed Sądem Najwyższym, w związku z czym o tym, że skarga jest oczywiście uzasadniona nie może decydować argumentacja zawarta w uzasadnieniu jej podstaw, co w konsekwencji oznacza, iż skarżący nie uzasadnił swojego wniosku o przyjęcie do rozpoznania skargi z uwagi na występowanie tej przesłanki „przesądu”.

Skarżący nie zdołał zatem wykazać, że zachodzi potrzeba rozpoznania jego skargi przez Sąd Najwyższy, wobec czego orzeczono w myśl art. 398<sup>9</sup> § 2 k.p.c. i art. 398<sup>21</sup> w związku z art. 108 § 1 k.p.c.

as